

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL B. V. 2017-06-12 SKUNDO**

2017 m. rugpjūčio 18 d. Nr. S-177 (7-127/2017)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Galiauskaitės
Martyno Endrijaičio – pranešėjas
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus

sekretoriaujant

Jelenai Krochmalienei

dalyvaujant mokesčių administratoriaus atstovei
mokesčių mokėtojui nedalyvaujant

I. M.

2017-07-11 posėdyje išnagrinėjusi B. V. (toliau – Pareiškėjas) 2017-06-12 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2017-05-19 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.131-31-5) FR0682-189, n u s t a t ė:

Inspekcija 2017-05-19 sprendimu dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.131-31-5) FR0682-189 patvirtino 2017-03-20 patikrinimo aktą Nr. (21.60-32) FR0680-106, kuriuo Pareiškėjui nurodyta sumokėti į biudžetą 2 279,31 Eur gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM), apskaičiavo 466 Eur GPM delspinigius ir skyrė 228 Eur GPM baudą.

Skundžiamame sprendime nurodyta, kad Inspekcija atliko Pareiškėjo ir jo sutuoktinės L. H. GPM apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo patikrinimą už laikotarpį nuo 2010-01-01 iki 2014-12-31.

Nustatyta, kad Pareiškėjo ir jo sutuoktinės L. H. 2014 metais patirtos išlaidos viršijo gautas pajamas 104 927,92 Lt ir išlaidų sumai padengti Pareiškėjas kartu su sutuoktine naudojo įstatymų nustatyta tvarka neapmokestintas pajamas. Mokesčio bazė apskaičiuota vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 70 str. 1 dalimi, taikant Inspekcijos viršininko 2004-05-24 įsakymu Nr. VA-103 patvirtintų Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių (toliau – Taisyklės) 6.3.3 papunktyje nurodytą išlaidų metodą. Remiantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 3.87 str. 1 dalies nuostatomis ir atsižvelgus į tai, kad 2014 m. sutuoktiniams trūko lėšų jų nurodytoms šeimos vartojimo išlaidoms padengti bei gryniesiems pinigams į sąskaitą įnešti (į sąskaitą įneštais pinigais buvo apmokėta už sutuoktinių įsigytą nekilnojamąjį turtą adresu: (*duomenys neskelbtini*)), 2014 metais sutuoktinių

gautos kitos pajamos padalintos lygiomis dalimis kiekvienam sutuoktiniui po 52 463,96 Lt. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) 22 str. 3 dalimi, minėtos piniginės lėšos priskirtos B klasės pajamoms bei pagal GPMĮ 6 straipsnį apmokestintos taikant 15 proc. GPM tarifą.

Dėl MAĮ 70 straipsnio nuostatų taikymo

Inspekcija, vadovaudamasi MAĮ, Taisyklėmis, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika, sprendime aptaria MAĮ 70 straipsnio turinį, taikymo pagrindus, vertinimo šaltinius. Inspekcija pabrėžia, kad mokesčių administratorius įgyja teisę apskaičiuoti mokesčius pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą esant dviem būtinoms sąlygoms, kurių buvimas sudaro prielaidas taikyti šioje teisės normoje įtvirtintą elgesio modelį: pirma, mokėtino mokesčio dydžio negalima apskaičiuoti (nustatyti) įprastine atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta tvarka ir, antra, to padaryti (apskaičiuoti mokesčio) negalima dėl to, jog mokesčių mokėtojas nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas: (1) apskaičiuoti mokesčius, (2) bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi, (3) tvarkyti apskaitą, (4) saugoti apskaitos ar kitus dokumentus (LVAT 2010-11-29 nutartis adm. byloje Nr. A-438-1542/2010, 2011-01-26 nutartis adm. byloje Nr. A-575-146/2011, 2012-11-12 nutartis adm. byloje Nr. A-442-1984/2012, 2013-04-15 sprendimas adm. byloje Nr. A-602-27/2013 ir kt).

LVAT taip pat yra išaiškinęs, kad nors MAĮ 70 str. 1 dalyje *expréssis verbis* nėra nustatyta, jog mokesčiai gali būti apskaičiuojami pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, kai mokesčių mokėtojo įsigyto turto vertė ir / ar asmeninės išlaidos per atitinkamą laikotarpį yra didesnės už deklaruotas pajamas, tačiau tokie atvejai patenka į MAĮ 70 str. 1 dalies teisinio reguliavimo sritį (LVAT 2013-07-04 nutartis adm. byloje Nr. A-442-1032/2013, 2016-02-10 nutartis adm. byloje Nr. A-300-492/2016).

Dėl piniginių lėšų likučio ne banke tikrinamojo laikotarpio pradžioje

Ginčijamame sprendime nurodyta, kad Pareiškėjo sutuoktinė L. H., vykdydama mokesčių administratoriaus nurodymą pateikti paaiškinimus apie turėtus grynujų pinigų likučius 2010-01-01 ir 2014-12-31 datoms ir nurodyti iš kokių šaltinių jie susidarė, Inspekcijai 2016-02-03 pateiktame atsakyme Nr. 42-1871 nurodė, kad apytikslis šeimos grynujų pinigų likutis 2010-01-01 sudarė 25 000 Lt, kuris buvo sukauptas per 2006–2009 m. laikotarpį iš gauto darbo užmokesčio. Tikrinamo laikotarpio pabaigos 2014-12-31 šeimos grynujų pinigų likutis sudarė 3 000 Lt. Taip pat nurodyta, kad Pareiškėjas ir L. H. patys save išlaikė nuo pilnametystės (L. H. pilnamete tapo 2005 m., Pareiškėjas – 2002 m.) bei 2016-07-27 Inspekcijai pateiktame paaiškinime Nr. 42-12038 Pareiškėjo sutuoktinė nurodė, kad bendrą ūkį su Pareiškėju apytiksliai veda nuo 2009 m. kovo mėnesio.

Mokesčių administratorius apskaičiavo, kad Pareiškėjas ir jo sutuoktinė 2009-12-31 galėjo turėti 28 771,82 Lt grynujų pinigų likutį ne banke. Kadangi Pareiškėjo sutuoktinė paaiškinime nurodė turėjusi 25 000 Lt piniginių lėšų ne banke likutį, Inspekcija vadovavosi L. H. pateikta informacija, o 3 771,82 Lt sumą (skirtumą tarp Inspekcijos apskaičiuoto ir L. H. nurodyto grynujų pinigų likučio) priskyrė kitoms nenustatytoms išlaidoms. Įvertinus Pareiškėjo 2006-01-01 turėtą likutį banke – 216,67 Lt (ne banke piniginių lėšų sutuoktiniai neturėjo), 2006–2009 metų laikotarpiu gautas 394 610,44 Lt pajamas, patirtas 368 955,94 Lt išlaidas, sutuoktinių lėšų likutį banke 2009-12-31 – 871,17 Lt, nustatyta, kad sutuoktiniai turėjo pakankamai pajamų nustatytoms išlaidoms padengti ir sutuoktinių nurodytam 25 000 Lt likučiui sukaupti (detalus Pareiškėjo ir L. H. pajamų–išlaidų balansas išdėstytas Inspekcijos sprendimo 3–4 psl.). Inspekcija sprendime atkreipė dėmesį į tai, kad nepaisant Inspekcijos apskaičiuoto didesnio grynujų pinigų likučio tikrinamojo laikotarpio pradžiai (2010-01-01), piniginių lėšų likutis 2010-01-01 nustatytas vadovaujantis surinktais objektyviais įrodymais bei atsižvelgus į sutuoktinių pateiktus paaiškinimus, kadangi būtent Pareiškėjas ir jo sutuoktinė disponuoja informacija apie jų gaunamų pajamų dydį bei patiriamas išlaidas. Konstatuota, kad nustatytas piniginių lėšų likutis atitinka protingumo ir teisingumo kriterijus.

Dėl pajamų šaltinių tikrinamuoju laikotarpiu

Pareiškėjo ir jo sutuoktinės 2010–2014 metais gautos pajamos ir patirtos išlaidos detaliam aptartos Inspekcijos 2017-03-20 patikrinimo akto Nr. (21.60-32) FR0680-106 10–13 psl. Patikrinimo metu apskaičiuota, kad 2010–2013 m. Pareiškėjas ir jo sutuoktinė turėjo pakankamai pajamų

išlaidoms padengti. Nustatyta, kad sutuoktiniai galėjo turėti 2010-12-31 – 7124,59 Lt, 2011-12-31 – 16 437,54 Lt, 2012-12-31 – 19 717,54 Lt, 2013-12-31 – 20 003,94 Lt piniginių lėšų likučius ne banke.

Įvertinus sutuoktinių 2014-01-01 grynųjų pinigų likutį 20 003,94 Lt, likutį banke 14 235,54 Lt, 2014 metais gautas pajamas 2 132 004,18 Lt, patirtas išlaidas 2 264 458,82 Lt, 2014-12-31 pinigų likutį banke 3 712,76 Lt, konstatuota, kad sutuoktiniai 2014-12-31 galėjo sukaupti nurodytą 3 000 Lt grynųjų pinigų likutį. Nepaisant teigiamo sutuoktinių 2014 metų pajamų–išlaidų balanso, nustatyta, kad 2014 m. sutuoktinių išlaidos grynaisiais pinigais 104 927,92 Lt viršijo disponuojamas pajamas, t. y. sutuoktiniams pritrūko pajamų 2014-03-17 gryniesiems pinigams į banko sąskaitą įnešti (įnešta suma 129 981,90 Lt, iš kurios apmokėta už nekilnojamojo turto įsigijimą).

Dėl Pareiškėjo sąskaitos Lichtenšteino banke

Atsakant į Pareiškėjo pastabą, kad mokesčių administratorius netinkamai vertino iš Lichtenšteino sąskaitos į O. M. (2010-09-06 – 484 188 Lt, 2011-02-09 – 345 280 Lt, Patikrinimo akto 6 psl.) ir O. I. (2010-07-15 – 276 224 Lt, 2012-04-27 – 517 920 Lt, Patikrinimo akto 7 psl.) sąskaitas pervestų pinigų kilmę, Inspekcijos sprendime pažymėta, kad vertinant sutuoktinių 2010–2014 m. pajamų–išlaidų balansą į nurodytas sumas nebuvo atsižvelgta, t. y. šios sumos neturi įtakos Pareiškėjo mokestinėms prievolėms.

Mokestinio patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas, pažeisdamas MAĮ 42 str. nuostatas, laiku nepateikė Inspekcijai pranešimo FR0526 (apie atidarytas ir uždarytas sąskaitas užsienio valstybės kredito įstaigose). Pareiškėjas tik 2016-03-10 Inspekcijai pateikė pažymą apie atidarytą banko sąskaitą, pagal kurią nustatyta, kad sąskaita (*duomenys neskelbtini*) atidaryta 2010-06-15 ir priklauso tik Pareiškėjui, kiti asmenys, turintys teisę naudotis banko sąskaita, nenurodyti. Mokestinio patikrinimo metu Lichtenšteino banko sąskaitų išrašų bei dokumentų, patvirtinančių banko sąskaitos Lichtenšteine uždarymą, Pareiškėjas nepateikė (Patikrinimo akto 6–7 psl.).

Mokestinio patikrinimo metu buvo įvertinti Pareiškėjo, L. H., O. M., O. I. žodiniai paaiškinimai; taip pat O. M. pateiktos tikrovės neatitinkančios 2010-09-06 bei 2011-02-09 paprastųjų vekselių kopijos, dėl kurių Pareiškėjas nurodė, kad minėtų vekselių nepasirašinėjęs, jų nematęs bei paskolų su O. M. nesudaręs bei teigė, kad minėtos pervestos lėšos priklausė O. M.. Pareiškėjo sutuoktinė taip pat patvirtino, kad nei ji, nei Pareiškėjas O. M. pinigų nėra skolinę bei, kad jie trise (Pareiškėjas, L. H. ir O. M.) naudojami Pareiškėjo vardu Lichtenšteino valstybėje atidaryta bendra banko sąskaita. O. M. bei O. I. nurodė, kad pervestos pinigines lėšas priklausė H. N., tačiau jokių objektyvių įrodymų, siekiant pagrįsti šią poziciją, nepateikta. Atsižvelgiant į išdėstytą, Inspekcija sprendime konstatavo, kad iš Pareiškėjo sąskaitos, esančios Lichtenšteino banke, 2010–2011 m. pervesti 829 468 Lt priklausė O. M. ir 2010–2012 m. pervesti 794 144 Lt priklausė O. I. Įrodymų, leidžiančių priešingai vertinti nustatytas faktines aplinkybes, Pareiškėjas taip pat nepateikė nei mokestinio patikrinimo metu, nei pastabų teikimo metu.

Dėl Pareiškėjo sutuoktinės L. H. sandorių su O. M.

Pagal pateiktus M1, UAB (toliau – ir Bendrovė) buhalterinės apskaitos registrus nustatyta, kad Pareiškėjo sutuoktinė L. H., kaip Bendrovės atskaitingas asmuo, 2013–2014 m. naudojo asmenines pinigines lėšas Bendrovės reikmėms, taip pat papildė Bendrovės sąskaitą grynaisiais pinigais.

M1, UAB atskaitingam asmeniui 2013–2014 m. Bendrovės reikmėms (atsiskaitymams su tiekėjais) išmokėjo 1 881 228,68 Lt (2013 m. – 735 083 Lt, 2014 m. – 1 146 145,68 Lt). L. H., kaip atskaitingas asmuo, Bendrovės reikmėms 2013–2014 m. panaudojo 1 104 048,68 Lt (2013 m. 649 214,56 Lt, 2014 m. 454 834,12 Lt) bei į Bendrovės banko sąskaitą 2013 metais įnešė asmenines pinigines lėšas 777 180 Lt (iš viso 1 881 228,68 Lt). Bendrovės apskaitos registruose 2013-12-31 apskaityta skola atskaitingam asmeniui (L. H.) 691 311,56 Lt, 2014-12-31 įsiskolinimų L. H. ir / ar L. H. skolų Bendrovei neapskaityta. Nekilnojamojo turto sandorių (nuomos ar kt.) tarp Bendrovės ir L. H. nenustatyta.

Dėl 2013 metais įneštų į Bendrovės sąskaitą asmeninių lėšų (777 180 Lt) Pareiškėjo sutuoktinė 2016-07-27 paaiškino, kad visi pinigai, įnešti į M1, UAB banko sąskaitą buvo klientų mokėjimai, t. y. avansiniai atsiskaitymai už pervežimo paslaugas. Keleto klientų atsiskaitymai buvo įnešami vienu įnešimu pagal vieną kasos pajamų orderį, todėl susidarydavo didesnės įnešamų pinigų sumos, tačiau tikslų sumų, datų, klientų pavadinimų nenurodė ir pateiktą informaciją patvirtinančių dokumentų nepateikė. M1, UAB 2016-06-21 atlikto operatyvaus patikrinimo metu pagal pateiktus Bendrovės

buhalterinės apskaitos dokumentus nenustatyta, kad Pareiškėjo sutuoktinė į Bendrovės banko sąskaitą įnešė iš klientų gautas pinigines lėšas.

L. H. pakeitė paaiškinimus ir 2016-12-21 nurodė, kad per 2013 metus įneštus į Bendrovės banko sąskaitą pinigus gaudavo iš savo sesers O. M. Pareiškėjo sutuoktinė paaiškino, kad į seserį kreipdavosi kaskart, kai skubiai reikėdavo atsiskaityti su klientais, nes žinojo, kad O. M. turi Rusijos piliečio pinigus. Rusijos pilietis (kuris paaiškiniame neįvardintas) yra artimas O. M. draugas, kuris visiškai pasitikėdamas O. M., laikė pas pastarąją savo pinigus (Patikrinimo akto 8 psl.). L. H. nurodė, kad palūkanų nemokėjo ir paskolų sutarčių su seserimi ar jos draugu nesudarinėjo. Pareiškėjo sutuoktinė paaiškino, kad tai buvo O. M. pagalba seseriai. Teigiama, kad pinigai visuomet buvo perduodami grynaisiais, eurai arba doleriais (kartais litais), tačiau pinigų skolinimo ar grąžinimo datų bei sumų L. H. neįvardino. Mokestinio patikrinimo metu Pareiškėjo sutuoktinė negalėjo paaiškinti, kodėl visi atsiskaitymai su klientais per kasą buvo įforminti jos vardu.

L. H. 2017-02-15 raštu patikslino, kad visiems atsiskaitymams pagal avansines apyskaitas 2013–2014 m. M1, UAB naudojo sesers O. M. iš Rusijos piliečio gautus pinigus.

Pareiškėjas ir jo sutuoktinė pranešimo apie gautų pajamų ir įsigyto turto (įskaitant pasiskolintas pinigines lėšas) įsigijimo šaltinius PRC911 bei pranešimo apie sudarytus sandorius PRC907 formų Inspekcijai neteikė. Pareiškėjas 2017-02-15 paaiškino, kad jam nebuvo žinoma apie sutuoktinės sandorius su O. M. ir Bendrove.

O. M. 2017-02-14 paaiškiniame nurodė, kad L. H. 2013 metais skolindavo pinigus M1, UAB apyvartinėms lėšoms. Tai buvo trumpalaikės paskolos, kurios buvo labai greitai grąžinamos. O. M. paaiškino, kad ji perduodavo seseriai Rusijos piliečio H. N. pinigus jo leidimu. L. H. surašydavo ir palikdavo O. M. skolos raštelius, nurodydama, kad įmonė skolinasi iš H. N. ir įsipareigoja skolą grąžinti. Skolos rašteliai buvo saugomi iki pinigų grąžinimo pas O. M., nes būtent ji perduodavo pinigus seseriai, ir sunaikinami, kai L. H. grąžindavo pinigus seseriai. O. M. teigė, kad paskolų santykiai susiklostydavo tarp UAB M1 ir H. N., todėl O. M. jokios skolų apskaitos nevedė ir negali tiksliai nurodyti nei sumų, nei paskolų suteikimo bei grąžinimo datų (Patikrinimo akto 9 psl.).

Ginčijamame sprendime nurodyta, kad O. M. ir O. I. mokestinių patikrinimų metu 2016-01-08 išsiųstas paklausimas Nr. (11.32-30-2) 46-KD-153 Rusijos mokesčių administratoriui dėl O. M. ir O. I. sandorių su H. N.. Gautame atsakyme H. N. nurodė, kad su O. I., O. M. ir Pareiškėju nėra pažįstamas, kokių nors sutarčių su jais nesudarinėjo ir piniginių lėšų, taip pat ir per trečiuosius asmenis, jiems neperdavinėjo. Duomenų apie Lietuvoje vykdomą veiklą H. N. nepateikė, nepatvirtino per O. M. ar O. I. vykdęs veiklą ar jiems perdavęs pinigus verslui finansuoti ar saugoti.

O. M. mokestinio patikrinimo metu išanalizavus 2013–2014 m. grynujų pinigų judėjimą nustatyta, kad O. M. turėjo finansines galimybes ir galėjo skolinti pinigines lėšas Pareiškėjo sutuoktinei, todėl Inspekcija vertino, kad įnešimams į M1, UAB sąskaitą bei atsiskaitymams pagal avansines apyskaitas L. H. naudojo iš sesers O. M. gautas lėšas. Atsižvelgus į Pareiškėjo sutuoktinės pateiktą paaiškinimą apie pinigų grąžinimo aplinkybes, Inspekcija vertino, kad iš sesers pasiskolintus pinigus L. H. grąžino O. M. tą pačią dieną, kai tik M1, UAB jai pagal avansines apyskaitas išmokėdavo pinigus.

Inspekcijos sprendime pažymėta, kad mokesčių administratorius įvykdė MAĮ 67 str. 1 dalyje įtvirtintą pareigą pagrįsti jo mokesčių mokėtojui apskaičiuotas mokesčio ir su juo susijusias sumas ir surinktais duomenimis neginčijamai pagrindė aplinkybę, jog paskoliniai santykiai susiklostė tarp Pareiškėjo sutuoktinės ir O. M., o ne tarp Bendrovės ir H. N.. Tuo tarpu Pareiškėjas ir jo sutuoktinė savo poziciją grindžia tik žodiniais paaiškinimais, kurie keitėsi viso mokestinio patikrinimo metu. Ginčijamame sprendime pabrėžta, jog tiek Pareiškėjo sutuoktinės, tiek O. M. teiginiai apie neva H. N. pinigines lėšas, kuriomis disponavo O. M., nėra pagrįsti jokiais rašytiniais įrodymais, todėl negali paneigti mokesčių administratoriaus padarytų išvadų teisingumo.

Atsižvelgus į išdėstytą, ginčijamame sprendime konstatuota, jog mokestinio patikrinimo metu pagrįstai nustatyta, kad 2013 m. O. M. suteikė L. H. paskolų 1 426 394,56 Lt sumai, pastaroji 2013 m. O. M. grąžino 735 083 Lt, L. H. skola seseriai 2013-12-31 sudarė 691 311,56 Lt. O. M. 2014 m. L. H. suteikė paskolų 454 834,12 Lt sumai, L. H. grąžino seseriai 1 146 145,68 Lt, L. H. skolos O. M. 2014-12-31 dienai neturėjo.

Pareiškėjo argumentai dėl nepasibaigusių mokestinių ginčų O. M. ir O. I. atžvilgiu taip pat Inspekcijos buvo atmeti kaip nepagrįsti, nes Pareiškėjas patikrinimo metu nepateikė pagrįstų įrodymų, leidžiančių abejoti mokesčių administratoriaus išvadomis. Atsižvelgus į išdėstytą, Inspekcija konstatavo, kad patikrinimo metu pagrįstai prie 2013 m. gautų pajamų priskaityta 1 426 394,56 Lt O. M. suteikta paskola Pareiškėjo sutuoktinei M1, UAB reikmėms, 735 083 Lt M1, UAB išmokėtos lėšos L. H. pagal avansines apyskaitas bei patirtoms išlaidoms priskirtos 735 083 Lt O. M. gražintos lėšos, kurios buvo perduotos Pareiškėjo sutuoktinei naudoti M1, UAB reikmėms, 777 180 Lt Pareiškėjo sutuoktinės piniginių lėšų įnešimas į M1, UAB banko sąskaitą, 649 214,56 Lt L. H. išlaidos pagal avansines apyskaitas M1, UAB reikmėms. Taip pat pagrįstai prie 2014 m. gautų pajamų priskaityta 454 834,12 Lt O. M. suteikta paskola L. H. M1, UAB reikmėms, 1 146 145,68 Lt M1, UAB išmokėtos lėšos L. H. pagal avansines apyskaitas bei patirtoms išlaidoms pagrįstai priskirtas 1 146 145,68 Lt L. H. skolos gražinimas O. M. ir 454 834,12 Lt L. H. išlaidos pagal avansines apyskaitas.

Remiantis aukščiau išdėstytu, Inspekcija patvirtino patikrinimo akte Pareiškėjui papildomai apskaičiuotą 2 279,31 Eur GPM, apskaičiavo 466 Eur GPM delspinigius ir skyrė 228 Eur GPM baudą.

Pareiškėjas pateiktu skundu Mokestinių ginčų komisijai prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) nesutinka su Inspekcijos sprendimu ir teigia, kad mokesčių administratorius neįvertino visų apmokestinimui reikšmingų faktinių aplinkybių ir neteisingai vadovavosi GPMĮ bei MAĮ nuostatomis.

Dėl piniginių lėšų likučio

Mokesčių administratorius apskaičiavo, kad 2006–2009 metų Pareiškėjo šeimos pajamos sudarė 394 610,44 Lt, išlaidos – 334 905,66 Lt. Vadinasi, Pareiškėjas ir jo sutuoktinė tikrinamojo laikotarpio pradžioje turėjo sukauptą 59 704,78 Lt piniginių lėšų likutį (394 610,44 Lt – 334 905,66 Lt). Tačiau mokesčių administratorius vadovavosi Pareiškėjo sutuoktinės 2016-02-03 paaiškinimu ir, apskaičiuodamas sutuoktinių pajamų–išlaidų balansą, laikė, kad Pareiškėjas ir jo sutuoktinė 2010 metų pradžioje turėjo tik 25 000 Lt, nors Pareiškėjo sutuoktinė minėtame paaiškinime nurodė tik apytikslį šeimos grynąjį pinigų likutį (25 000 Lt).

Pareiškėjas skunde teigia, kad mokesčių administratorius, apskaičiuodamas mokesčius pagal savo įvertinimą (MAĮ 70 straipsnis), turi kiek įmanoma tiksliau nustatyti mokesčių bazę, t. y. privalo atsižvelgti į visas įvertinimui reikšmingas aplinkybes, turimą informaciją ir prireikus parinkti savo nustatytus įvertinimo metodus, atitinkančius protingumo bei, kiek objektyviai įmanoma, teisingo mokestinės prievolės dydžio nustatymo kriterijus. Todėl nustatant vėlesnių laikotarpių pajamų–išlaidų balansą turi būti remiamasi mokesčių administratoriaus apskaičiuotu 59 704,78 Lt piniginių lėšų likučiu. Pareiškėjo teigimu, išsamia analize pagrįsti duomenys apie sukauptą pinigų likutį yra žymiai tikslesni už laiko įtakotus fizinio asmens apytikslius paaiškinimus.

Dėl pajamų šaltinių

Skunde nurodoma, jog patikrinimo akte nagrinėjami 2010-2012 metais atlikti pavedimai iš Pareiškėjo vardu atidarytos sąskaitos Lichtenšteino banke. Pareiškėjo vardu Lichtenšteino banke atidaryta sąskaita naudojos jį pats, jo sutuoktinė L. H. ir jos sesuo O. M.. Pareiškėjo teigimu, visi bylos duomenys rodo, kad iš Lichtenšteino sąskaitos į O. M. ir O. I. sąskaitas pervesti pinigai priklausė Rusijos piliečiui H. N..

Pareiškėjas taip pat teigia, kad M1, UAB išmokėtos lėšos pagal avansines apyskaitas turi būti priskiriamos šios Bendrovės veiklos išlaidoms ir negali būti vertinamos kaip Pareiškėjo asmeninės išlaidos, įtakojančios apskaičiuotą GPM sumą. Be to, visi mokestinio patikrinimo duomenys rodo, jog Pareiškėjo sutuoktinės O. M. gražintos lėšos faktiškai turėtų būti vertinamos kaip M1, UAB gražintos lėšos minėtam Rusijos piliečiui H. N.. Šių sandorių ir pinigų judėjimo vertinimas neturi nieko bendro su Pareiškėjo pajamų–išlaidų balansu.

Skunde pažymima, jog aplinkybės dėl Rusijos piliečio H. N. piniginių lėšų panaudojimo Lietuvoje yra vertinamos šiuo metu nagrinėjamuose mokestiniuose ginčiuose tarp mokesčių administratoriaus ir O. M. bei O. I. Remdamasis MAĮ 156 str. 1 dalyje reglamentuota skundo ar jo dalies dėl mokestinio ginčo nagrinėjimo sustabdymo procedūra, Pareiškėjas teigia, kad sprendimas dėl jam nurodytų sumokėti GPM bei su juo susijusių sumų tiesiogiai priklauso nuo fakto (piniginių

lėšų šaltinio), kuris turės būti nustatytas teismo mokesstinėse bylose dėl O. M. ir O. I. skundų. Taigi, nagrinėjamu atveju yra svarstytinas klausimas dėl Pareiškėjo skundo nagrinėjimo sustabdymo iki galutinių teismo sprendimų priėmimo O. M. ir O. I. bylose.

Pareiškėjas teigia, kad mokesčių administratorius, pažeisdamas turinio viršenybės prieš formą principą, vadovavosi vien formalia nagrinėtų ūkinių operacijų išraiška, todėl mokesčių administratoriaus išvados yra nepagrįstos.

Remdamasis aukščiau išdėstytais faktais, įrodymais ir aplinkybėmis Pareiškėjas prašo Komisijos panaikinti Inspekcijos 2017-05-19 sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.131-31-5) FR0682-189.

Komisija, įvertinusi Pareiškėjo skundo motyvus, mokesčių administratoriaus pateiktą ginčo bylos medžiagą, konstatuoja, jog Inspekcijos sprendimas yra tvirtintinas, o Pareiškėjo skundas atmetinas.

Komisija, vengdama pasikartojimų, plačiau faktinių ginčo bylos aplinkybių, kurios yra išsamiai išdėstytos ir Komisijos sprendimo nustatomojoje dalyje, iš naujo neapartinėja. Kadangi bylos nagrinėjimo apimtis apsprendžiama pagal Pareiškėjo pareikštus konkrečius ir aiškius reikalavimus, sprendime pasisakoma dėl Pareiškėjo skunduose Komisijai nurodytų esminių nesutikimo su skundžiamais sprendimais motyvų.

Ginčas byloje yra kilęs dėl nurodymų Pareiškėjui sumokėti į biudžetą 2 279,31 Eur GPM, 466 Eur GPM delspinigius ir 228 Eur GPM baudą, mokesčių administratoriui Pareiškėjo mokesčio patikrinimo metu konstatavus, kad Pareiškėjo patirtos išlaidos 2014 metais 52 463,96 Lt viršijo jo gautas pajamas, taigi, jog Pareiškėjas ginčo laikotarpiu gavo kitų pajamų, kurių nedeklaravo, nuo kurių neapskaičiavo ir nesumokėjo į biudžetą GPM.

Pareiškėjas nesutinka su Inspekcijos sprendime nurodytu grynujų pinigų likučiu tikrinto laikotarpio pradžioje, pavedimų iš Pareiškėjo vardu atidarytos sąskaitos Lichtenšteino banke vertinimu ir Pareiškėjo sutuoktinės L. H. į MI, UAB įneštų bei šios bendrovės išmokėtų piniginių lėšų vertinimu, apskaičiuojant Pareiškėjo ir jo sutuoktinės šeimos pajamų–išlaidų balansą.

Dėl MAĮ 70 straipsnio nuostatų taikymo

Komisija, pasisakydama dėl nagrinėjamoje byloje mokesčių apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą (MAĮ 70 straipsnio), pirmiausia pažymi, jog MAĮ 8 str. 1 dalyje įtvirtintas mokesčių visuotinio privalomumo principas kildina imperatyvą kiekvienam mokesčių mokėtojui mokėti mokesčių įstatymų nustatytus mokesčius, laikantis mokesčių teisės aktuose nustatytos apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos, kas suponuoja mokesčių mokėtojo savalaikį, tikslų bei teisingą mokesčių prievolės įvykdymą vadovaujantis mokesčių įstatymais (MAĮ 40 str. 1 ir 4 dalys, 66 str. 1 dalis). Mokesčių mokėtojui, nevykdant ar netinkamai vykdant šią pareigą, mokesčiai apskaičiuojamas mokesčių administratoriaus iniciatyva pagal mokesčių mokėtojo pateiktas deklaracijas, apskaitos ir kitus dokumentus arba taikant įstatymų leidėjo MAĮ įtvirtintus specialiuosius mokesčių apskaičiavimo būdus (MAĮ 66 str. 2 dalis).

Specialus mokesčių apskaičiavimo būdas, kai mokesčiai apskaičiuojami pagal mokesčių administratoriaus atliktą įvertinimą, įtvirtintas MAĮ 70 straipsnyje, kurio 1 dalyje numatyta, kad tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas apskaičiuoti mokesčius, bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi, tvarkyti apskaitą, saugoti apskaitos ar kitus dokumentus ir dėl to mokesčių administratorius negali nustatyti mokesčių mokėtojo mokesčių prievolės dydžio įprastine, tai yra atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta, tvarka, mokesčių mokėtojui priklausančią mokėti mokesčio sumą mokesčių administratorius apskaičiuoja pagal jo atliekamą įvertinimą, atsižvelgdamas į visas įvertinimui reikšmingas aplinkybes, turimą informaciją ir prireikus parinkdamas savo nustatytus įvertinimo metodus, atitinkančius protingumo bei, kiek objektyviai įmanoma, teisingo mokesčių prievolės dydžio nustatymo kriterijus. Detalią šios įstatymo nuostatos įgyvendinimo tvarką reglamentuoja Taisyklės.

Taisyklių 4 punkte įtvirtinta, kad įvertinimas gali būti atliekamas, kai mokesčių administratorius mokesčių mokėtojo mokesčių prievolės dydžio negali nustatyti įprastine, atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta, tvarka, nes mokesčių mokėtojas nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas: apskaičiuojant mokesčius (nepateikia mokesčio deklaracijos, nustatytą tvarka patvirtintos ataskaitos

ar kito dokumento (toliau – mokesčio deklaracija), į mokesčio deklaraciją įrašo neteisingus (nepatikimus, prieštarigus) duomenis, mokesčių mokėtojo įsigyto turto vertė ir / ar asmeninės išlaidos per atitinkamą laikotarpį yra didesnės už deklaruotas pajamas ir kitais atvejais); bendradarbiaujant su mokesčių administratoriumi (nevykdo arba netinkamai vykdo mokesčių teisės aktuose nustatytas mokesčių mokėtojo pareigas, trukdo mokesčių administratoriui įgyvendinti jam suteiktas teises, nevykdo mokesčių administratoriaus nurodymų pateikti apskaitos dokumentus, registrus, sutvarkyti buhalterinę apskaitą ir kitais atvejais); tvarkant apskaitą (apskaitos netvarko arba tvarko nesilaikydamas Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytų reikalavimų); saugant apskaitos ar kitus dokumentus (toliau – dokumentai) (dokumentų neišsaugo arba išsaugo ne visus; dokumentus saugo neužtikrindamas jų įskaitomumo ir kitais atvejais).

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija nutartyje adm. byloje Nr. A-442-1984/2012 pabrėžė, kad „kurio nors MAĮ 70 str. 1 dalyje nurodyto mokesčių mokėtojo netinkamo elgesio buvimo konstatavimas savaime dar nereiškia, jog kartu yra konstatuojama, kad yra tokia teisinė situacija, kai mokestinės prievolės dydžio negalima nustatyti įprastine tvarka“. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, nuostata, kad mokesčių mokėtojui priklausančią mokėti mokesčio sumą mokesčių administratorius apskaičiuoja pagal jo atliekamą įvertinimą, kai negali nustatyti mokestinės prievolės dydžio įprastine tvarka, reiškia, kad net esant kuriam nors nurodytam mokesčio mokėtojo elgesio atvejui, visada būtina įvertinti ir spręsti, ar dėl to mokestinės prievolės dydžio negalima nustatyti įprastine, tai yra atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta, tvarka (tiesiogiai). Pastaroji sąlyga turi būti konstatuota atsižvelgiant į faktus, aplinkybes bei kitą turimą informaciją, t. y. jų pagrindu, o pareiga pagrįsti būtinybę mokestinės prievolės dydį apskaičiuoti pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą tenka mokesčių administratoriui (taip pat 2008-07-18 nutartis adm. byloje Nr. A-502-1305/2008, 2013-04-15 sprendimas adm. byloje Nr. A-602-27/2013 ir kt.).

Aptartos teisinio reguliavimo nuostatos bei paminėta teisminė praktika suponuoja išvadą, jog mokesčių apskaičiavimas pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą galimas, konstatavus būtinųjų sąlygų egzistavimą, t. y.: 1. mokėtino mokesčio dydžio turi būti negalima apskaičiuoti (nustatyti) įprastine atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta tvarka; 2. to padaryti (apskaičiuoti mokesčio) turi būti negalima dėl atitinkamos mokesčio mokėtojo veiklos – nevykdymo arba netinkamo vykdymo pareigos apskaičiuoti mokesčius nustatyta tvarka; netvarkymo ir / arba nesaugojimo apskaitos ir kitų dokumentų; nebendradarbiavimo su mokesčių administratoriumi (tokia pozicija nuosekliai formuojama ir LVAT praktikoje, pavyzdžiui, 2010-11-29 nutartyje adm. byloje Nr. A-438-1542/2010; 2013-04-15 sprendime adm. byloje Nr. A-602-27/2013; 2015-12-02 nutartyje adm. byloje Nr. A-2210-502/2015, 2016-12-05 nutartyje adm. byloje Nr. A-1302-602/2016 ir kt.).

Komisija, įvertinusi bylos medžiagą, vadovaudamasi išdėstytu teisiniu reglamentavimu ir jį aiškinančia teismine praktika, daro išvadą, jog mokesčių administratoriaus surinkti duomenys pagrindžia Pareiškėjo netinkamo elgesio egzistavimą, todėl įgyta teisė mokesčius už šį laikotarpį apskaičiuoti pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, taikant MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatas. Kaip matyti iš ginčo medžiagos, mokestinio patikrinimo metu nustatytas Pareiškėjo ir jo sutuoktinės 2014 metais gautų pajamų nepakankamumas, mokestiniu laikotarpiu patirtos išlaidos (nekilnojajam turtui adresu: *(duomenys neskelbtini)*, įsigyti) viršijo gautas pajamas 104 927,92 Lt ir Pareiškėjas kartu su sutuoktine šioms išlaidoms dengti panaudotų pajamų šaltinių nepagrindė objektyviais duomenimis; Pareiškėjas pateiktoje metinėje pajamų deklaracijoje už 2014 metus gautų pajamų nedeklaravo GPMĮ nustatyta tvarka, nuo jų neapskaičiavo ir nesumokėjo į biudžetą pajamų mokesčio, tuo pažeisdamas GPMĮ 25 straipsnio ir 27 straipsnio nuostatas.

Komisija nurodo, kad dėl Pareiškėjo netinkamo elgesio konstatavimo mokestinės prievolės nebuvo įmanoma nustatyti įprastine, atitinkamų mokesčių įstatymuose nustatyta tvarka, o tai yra pagrindas apskaičiuoti mokesčius pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, todėl mokesčių administratorius pagrįstai, remdamasis MAĮ 70 str. 1 dalimi, atliko įvertinimą taikydamas išlaidų metodą.

Dėl piniginių lėšų likučio tikrinamojo laikotarpio pradžioje

Pareiškėjo sutuoktinė L. H. Inspekcijai 2016-02-03 pateiktame paaiškinime Nr. 42-1871 nurodė, kad apytikslis šeimos grynųjų pinigų likutis 2010-01-01 (tikrinto laikotarpio pradžioje) sudarė 25 000 Lt, kuris buvo sukauptas per 2006 – 2009 m. laikotarpį iš gauto darbo užmokesčio. Iš bylos medžiagos

matyti, kad Inspekcija, apskaičiuodama Pareiškėjo šeimos pajamų–išlaidų balansą, rėmėsi būtent šiuo L. H. nurodytu grynujų pinigų likučiu 2010-01-01 dienai.

Pareiškėjas skunde teigia, kad nagrinėjamu atveju turi būti remiamais pačios Inspekcijos apskaičiuotu grynujų pinigų likučiu (59 704,78 Lt), nes Inspekcijos išsamia analize pagrįsti duomenys apie sukauptą pinigų likutį yra tikslesni už laiko įtakotus fizinio asmens apytikslius paaiškinimus.

Komisija, įvertinusi bylos medžiagą, konstatuoja, kad Inspekcija pagrįstai rėmėsi L. H. nurodytu grynujų pinigų likučiu tikrinto laikotarpio pradžioje. 2017-03-20 patikrinimo akte Nr. (21.60-32) FR0680-106 nurodyta, kad Pareiškėjo ir jo sutuoktinės pajamos laikotarpiu nuo 2006-01-01 iki 2009-12-31 sudarė 394 610,44 Lt, išlaidos – 334 905,66 Lt (tokie patys skaičiai nurodomi ir Pareiškėjo skunde Komisijai), vadinasi, sutuoktiniai tikrinamojo laikotarpio pradžioje galėjo turėti L. H. paaiškiniame nurodytą 25 000 Lt grynujų pinigų likutį. Komisija atkreipia dėmesį, kad patikrinimo akte bendra 2006–2009 metų pajamų ir išlaidų suma nėra detalizuota. Tai padaryta ginčijamame Inspekcijos 2017-05-19 sprendime dėl patikrinimo akto tvirtinimo. Ginčijamo sprendimo 3–4 psl. pateikiama detali informacija apie Pareiškėjo ir jo sutuoktinės 2006–2009 metais gautas pajamas ir patirtas išlaidas. Nurodyta, kad sutuoktiniai gavo 394 610,44 Lt pajamas ir patyrė 368 955,94 Lt išlaidas (2006 m. L. H. išlaidos sudarė 7 399,62 Lt, Pareiškėjo – 3 785,24 Lt, 2007 m. – atitinkamai 6 589,29 Lt ir 12 590,76 Lt, 2008 m. – 7 941,02 Lt ir 14 494,06 Lt, 2009 m. abu sutuoktiniai išleido 316 155,95 Lt). Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad Inspekcija, vertindama Pareiškėjo ir jo sutuoktinės patirtas vartojimo išlaidas, taikė mokėtojams palankesnę skaičiavimą. Mokesčių administratoriaus apskaičiuotos Pareiškėjo 2006 metų ir L. H. 2006–2008 metų vartojimo išlaidos yra mažesnės už vidutines statistines vartojimo išlaidas, pvz., nustatytos faktinės L. H. vartojimo išlaidos sudarė 373 Lt / mėn., tuo tarpu vidutinės vartojimo išlaidos buvo 863 Lt vienam gyventojui per mėnesį. Inspekcija ginčijamame sprendime apskaičiavo, kad Pareiškėjas ir jo sutuoktinė 2009-12-31 galėjo turėti 28 771,82 Lt grynujų pinigų likutį ne banke. Kadangi Pareiškėjo sutuoktinė paaiškiniame nurodė turėjusi 25 000 Lt piniginių lėšų ne banke likutį, Inspekcija vadovavosi L. H. pateikta informacija, kadangi būtent Pareiškėjas ir jo sutuoktinė disponuoja informacija apie jų gaunamų pajamų dydį bei patiriamas išlaidas, o 3 771,82 Lt sumą (skirtumą tarp Inspekcijos apskaičiuoto ir L. H. nurodyto grynujų pinigų likučio) priskyrė kitoms nenustatytoms išlaidoms ir konstatavo, kad sutuoktiniai turėjo pakankamai pajamų nustatytoms išlaidoms padengti ir sutuoktinių nurodytam 25 000 Lt likučiui sukaupti.

Skirtumas tarp Inspekcijos apskaičiuoto ir L. H. paaiškiniame nurodyto grynujų pinigų likučio sudaro tik 3 771,82 Lt ir šis dydis, Komisijos vertinimu, nėra pakankamas konstatuoti, jog mokesčių administratoriaus taikytas 25 000 Lt grynujų pinigų likutis pažeidžia protingumo ir teisingumo kriterijus, kuriais turi vadovautis mokesčių administratorius administruodamas mokesčius, nes būtent Pareiškėjo sutuoktinė nurodė tokį piniginių lėšų ne banke likutį.

Dėl Pareiškėjo sutuoktinės L. H. sandorių su O. M. ir sąskaitos Lichtenšteino banke

Byloje nustatyta, kad M1, UAB Pareiškėjo sutuoktinei L. H. 2013–2014 m. Bendrovės reikmėms (atsiskaitymams su tiekėjais) išmokėjo 1 881 228,68 Lt (2013 m. – 735 083 Lt, 2014 m. – 1 146 145,68 Lt). L. H., kaip atskaitingas asmuo, Bendrovės reikmėms 2013–2014 m. panaudojo 1 104 048,68 Lt (2013 m. – 649 214,56 Lt, 2014 m. – 454 834,12 Lt) bei į Bendrovės banko sąskaitą 2013 metais įnešė asmenines pinigines lėšas 777 180 Lt (iš viso 1 881 228,68 Lt). Bendrovės apskaitos registruose 2013-12-31 buvo apskaityta skola atskaitingam asmeniui (L. H.) 691 311,56 Lt, 2014-12-31 įsiskolinimų L. H. ir / ar L. H. skolų Bendrovei neapskaityta.

Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad Pareiškėjo sutuoktinė mokestinio patikrinimo metu keitė paaiškinimus dėl į Bendrovės sąskaitą įneštų pinigų. Pirminiame 2016-07-27 Inspekcijai pateiktame paaiškiniame L. H. teigė, kad visi pinigai (777 180 Lt), įnešti į M1, UAB banko sąskaitą, buvo klientų mokėjimai, t. y. avansiniai atsiskaitymai už pervežimo paslaugas. Tuo tarpu 2016-12-21 paaiškiniame L. H. nurodė, kad per 2013 metus įneštus į Bendrovės banko sąskaitą pinigus gaudavo iš savo sesers O. M., nes žinojo, kad pastaroji turi Rusijos piliečio (kuris paaiškiniame neįvardintas) pinigus. L. H. 2017-02-15 raštu patikslino, kad visiems atsiskaitymams pagal avansines apyskaitas 2013–2014 m. M1, UAB naudojo sesers O. M. iš Rusijos piliečio gautus pinigus. Pareiškėjas 2017-02-15 Inspekcijai pateiktame paaiškiniame nurodė, kad jam nebuvo žinoma apie sutuoktinės sandorius su O. M. ir M1, UAB. O. M. 2017-02-14 paaiškiniame patvirtino, kad jos sesuo L. H. 2013 metais skolindavosi pinigų

M1, UAB apyvartinėms lėšoms. Tai buvo trumpalaikės paskolos, kurios buvo labai greitai gražinamos. O. M. paaiškino, kad ji perduodavo seseriai Rusijos piliečio H. N. pinigus jo leidimu. Taigi, paskolų santykiai susiklostydavo tarp UAB M1 ir H. N..

Kadangi H. N. (pagal pateiktą Rusijos mokesčių administratoriaus atsakymą) paneigė ryšius su Pareiškėju, O. M. ir O. I., o O. M. mokestinio patikrinimo metu nustatyta, kad pastaroji turėjo finansines galimybes ir galėjo skolinti pinigines lėšas Pareiškėjo sutuoktinei, Inspekcija vertino, kad įnešimams į M1, UAB sąskaitą bei atsiskaitymams pagal avansines apyskaitas L. H. naudojo iš sesers O. M. gautas lėšas. Inspekcija, atsižvelgusi į Pareiškėjo sutuoktinės pateiktą paaiškinimą apie pinigų gražinimo aplinkybes, konstatavo, kad iš sesers pasiskolintus pinigus L. H. grąžino O. M. tą pačią dieną, kai tik M1, UAB jai pagal avansines apyskaitas išmokėdavo pinigus.

Komisija, įvertinusi bylos medžiagą, atkreipia dėmesį į tai, kad Pareiškėjo sutuoktinės sandoriai tiek su M1, UAB, tiek su O. M., neturi įtakos Inspekcijos apskaičiuotai Pareiškėjo mokestinei bazei. Kaip matyti iš patikrinimo akto 1 ir 2 priedų, Inspekcija mokesčių mokėtojo naudai vertino, jog L. H. iš O. M. gautos pinigines lėšas tą pačią dieną buvo įnešamos į Bendrovę arba panaudojamos Bendrovės reikmėms, o iš Bendrovės gauti pinigai tą pačią dieną buvo grąžinami O. M., t. y. šios pinigų sumos neįtakuoja sutuoktinių pajamų–išlaidų balanso. Todėl Komisija sprendžia, kad nėra pagrindo stabdyti Pareiškėjo skundo nagrinėjimo iki galutinių teismų sprendimų priėmimo O. M. ir O. I. mokestinėse bylose, nes nurodytų bylų baigtis neturi įtakos Pareiškėjo ir jo sutuoktinės mokestinėms prievolėms.

Komisija taip pat pabrėžia, kad, kaip matyti iš ginčijamo Inspekcijos sprendimo, iš Pareiškėjo vardu atidarytos sąskaitos Lichtenšteino banke pervestos pinigines lėšas nėra įtrauktos į Pareiškėjo ir jo sutuoktinės šeimos pajamų–išlaidų balansą, todėl Komisija nevertina Pareiškėjo skundo argumentų dėl minėtų piniginių lėšų kilmės.

Komisija konstatuoja, kad mokesčių administratorius detalai išanalizavo surinktus įrodymus, įvertino juos pakankamumo ir patikimumo aspektais bei išdėstė argumentus, kuriais remdamasis apskaičiavo Pareiškėjui mokesčio bazę ir mokėtiną GPM, kas suponuoja išvadą, kad įgyvendintos MAĮ 67 str. 1 dalies nuostatos. Komisija pažymi, kad, siekdamas paneigti mokesčių administratoriaus apskaičiuotą mokesčių bazę, Pareiškėjas turėtų ne tik nurodyti aplinkybes, kurias vertinant galima būtų pagrįstai abejoti mokesčių administratoriaus paskaičiavimų teisingumu, tačiau ir pateikti įrodymus, patvirtinančius nurodytas aplinkybes, tokia pareiga įtvirtinta MAĮ 67 str. 2 dalyje. LVAT yra akcentavęs, kad tuo atveju, jeigu mokesčių mokėtojas neįvykdo šios pareigos, tai nustačius, jog mokesčių administratorius pagrindė mokesčių mokėtojui apskaičiuotą mokestį ir su juo susijusias sumas, mokesčių mokėtojui atsiranda mokestinė prievolė (LVAT 2011-02-14 d. nutartis adm. byloje Nr. A438-147/2011, 2011-05-24 nutartis adm. byloje Nr. A442-1427/2011 ir kt.). Kai mokesčių administratorius yra surinkęs atitinkamus faktinius duomenis ir jais grindžia apskaičiuotus papildomus mokesčius bei su jais susijusias sumas, mokesčių mokėtojui apsiginti galimybė atsiranda, kai jis savo ruožtu teikia kitokius faktinius duomenis, suponuojančius priešingą nei mokesčių administratoriaus padarytą išvadą. Tačiau apsiribojimas vien teiginiais, atsikirtimais, nepagrįstais jokiais įrodymais, negali nulemti sprendimo priėmimo mokesčių mokėtojo naudai (LVAT 2010-11-08 nutartis adm. byloje Nr. A556-1527/2010). Taigi pagal MAĮ 67 straipsnyje įtvirtintas įrodinėjimo taisyklės neigiamos pasekmės dėl neįrodytų aplinkybių, paneigiančių mokesčių administratoriaus argumentus, tenka būtent mokesčių mokėtojui (LVAT 2009-09-21 nutartis adm. byloje Nr. A556-1024/2009, 2010-06-28 nutartis adm. byloje Nr. A556-862/2010, 2016-11-04 nutartis adm. byloje Nr. A-3075-575/2016 ir kt.). Nagrinėjamu atveju, nustačius, kad Pareiškėjo atitinkamu mokestiniu laikotarpiu išlaidos viršijo jo turėtas lėšas ir (ar) gautas pajamas, pareiga pagrįsti šį skirtumą sudarančių pajamų (lėšų) šaltinį tenka Pareiškėjui, nes būtent mokesčių mokėtojas pirmiausia disponuoja informacija ir dokumentais apie gautas lėšas bei jų šaltinius. Pareiškėjas nepateikė juridinę galią turinčių dokumentų ar kitų leistinų įrodymų, kurie pagrįstų 2014 metais disponuotų 52 463,96 Lt pajamų gavimo šaltinius, kaip to reikalauja teisės aktai bei objektyviai paneigtų mokesčių administratoriaus patikrinimo metu nustatytus rezultatus, todėl teigtina, kad mokesčių administratorius, vadovaudamasis MAĮ 70 straipsnio nuostatomis, pagrįstai Pareiškėjui apskaičiavo GPM bei su juo susijusias sumas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, atsižvelgdama į išdėstytus motyvus, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2017-05-19 sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.131-31-5) FR0682-189.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, sprendami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Galiauskaitė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius